

PARTER (Antal tilltalade: 1)**Tilltalad**

ALEXANDER Kristian Liljedahl, 19960112-1198
Gröna Gatan 4 A Lgh 1101
575 33 Eksjö

Offentlig försvarare:

Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239
574 23 Vetlanda

Åklagare

Kammaråklagare Heléne Thomasson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping
Box 73
551 12 Jönköping

Målsägande

Sekreteress A, se Partsbilaga sekretess
Sekreteress

Ombud och målsägandebiträde:

Advokat Susanne Malmström
Malmströms Advokatbyrå
Oxtorgsgatan 18 A
553 17 Jönköping

DOMSLUT**Brott som den tilltalade döms för**

1. Sexuellt utnyttjande av barn, 6 kap 4 § 1 st och 5 § brottsbalken
2015-09-01 -- 2015-10-31 (10 tillfällen)
2. Övergrepp i rättssak, 17 kap 10 § 1 st 1 men brottsbalken
2016-01-17 -- 2016-01-18 (2 tillfällen)

Påföljd m.m.

Fängelse 1 år 4 månader

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 230 575 23 Eksjö	Sofieholmogatan 7	0381-384 00 E-post: eksjo.tingsratt@dom.se	0381-139 29	måndag - fredag 08:00-16:00

Skadestånd

Alexander Liljedahl ska utge skadestånd till Sekretess A med 65 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 1 november 2015 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 5 kap 1 § rättegångsbalken och 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för Sekretess A:s namn samt uppgifter genom vilka Sekretess A direkt eller indirekt kan identifieras ska bestå i målet.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Uno Karlsson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 70 972 kr. Av beloppet avser 34 398 kr arbete, 19 440 kr tidspillan, 2 940 kr utlägg och 14 194 kr mervärdesskatt.
 2. Susanne Malmström tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 36 438 kr. Av beloppet avser 17 966 kr arbete, 9 720 kr tidspillan, 1 464 kr utlägg och 7 288 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

Innehåll

Yrkanden m.m.	4
Muntlig bevisning under åtalspunkten 1	5
Målsäganden A.....	5
Alexander Liljedahl.....	7
Vittnet B (även målsäganden i åtalspunkten 2).....	8
Veronica Gustafsson	9
Tingsrättens överväganden under åtalspunkten 1	10
Rättsliga förutsättningar	10
Inledande överväganden.....	12
Har åklagaren styrkt samlag m.m.?	13
Uppsåt och hur brottet ska rubriceras.....	16
Skadestånd.....	17
Åtalspunkten 2.....	17
Straffvärde och påföljd.....	18
Övriga frågor	19
Hur man överklagar; se bilaga	20

Yrkanden m.m.

Det råder sekretess i målet för målsäganden namn och uppgifter genom vilka hon direkt eller indirekt kan identifieras. Skälen för sekretessen är att hon vid det aktuella tillfället var endast 14 år, dvs. ett barn, och att misstankarna rör sexualbrott. Hon benämns i det följande som A. Namnet på A:s mor, vittne under åtalspunkten 1 och målsägande under åtalspunkten 2, är även det belagt med sekretess eftersom A indirekt skulle kunna identifieras genom modern. Modern benämns i det följande som B.

Åklagaren har yrkat ansvar för *våldtäkt mot barn* (åtalspunkten 1) och för *övergrepp i rättssak* (åtalspunkten 2) enligt följande gärningsbeskrivningar.

Åtalspunkten 1

Alexander Liljedahl har under perioden den 1 september – 31 oktober 2015 i målsäganden A:s bostad i Eksjö vid tre tillfällen fört in sin penis i målsägandens slida samt vid flera tillfällen tagit på och fört in sina fingrar i hennes slida. De sexuella handlingarna är med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt jämförliga med samlag.

Alexander Liljedahl har insett att målsäganden A var under 15 år vid gärningstillfällena. Alexander Liljedahl begick gärningarna med uppsåt.

Åtalspunkten 2

Alexander Liljedahl har i meddelanden den 17-18 januari 2016 med hot om våld angripit B för att hon polisanmält honom för våldtäkt mot barn – åtalspunkten 1 i aktuell stämningsansökan.

Meddelandena tog målsäganden B emot i Eksjö eller på annan plats inom riket. Alexander Liljedahl begick gärningen med uppsåt.

A har begärt skadestånd med 140 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 1 november 2015 tills betalning sker (aktbilaga 41).

Alexander Liljedahl har förnekat brott och bestritt skadeståndsyrkandet. Han har inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig, men väl sättet för beräkning av ränta. Hans närmare inställning anges nedan under respektive åtalpunkt.

Åklagarens bevisning framgår av stämningsansökan, se aktbilaga 24. Åklagaren har vid huvudförhandlingen, sedan den tilltalade vitsordat att han skickat alla sms (i konversation med A, som framgår av bilaga till förundersökningsprotokollet), återkallat förhöret med polismannen Martin Svensson. Den muntliga bevisningen redovisas nedan i väsentliga delar. Den skriftliga bevisningen redovisas nedan i de delar den har direkt betydelse för tingsrättens prövning.

Muntlig bevisning under åtalpunkten 1

Målsäganden A

Hon var 14 år. Alexander (Alex) var 19 år då. Hon går i 8:an. Hon och Alex var ett par från den 1 augusti 2015 till i slutet av oktober. Alex gjorde slut, per sms. De hade ett bra förhållande. De var kära. De tyckte om varandra. Det var väldigt jobbigt när han gjorde slut. Hon tyckte fortfarande om honom. Hon har inget emot Alex, förutom det han gjort mot henne; våldtagit henne. Han hade sex med henne utan att hon ville, ungefär tre gånger. Det var i alla fall två gånger. Hon är osäker. Hon tror att det var fler än två gånger. Den första gången var omkring den 12 oktober. Hon vet detta eftersom hon känner igen den sms-konversation som åklagaren läst upp från de dagarna. Vid tillfället stoppade han in sin penis i hennes slida. Det var hemma hos henne. Alla tillfällen var i hennes säng, på kvällarna. De pussades och han tog på hennes rumpa. Hon hade trosor och BH. Han hade kalsonger och tröja. Hon gjorde inget. Hon höll om honom. Han sa inget innan. De pratade inte om att det skulle ske. Hon ville inte. Dels var hon under 15 år, dels var hon inte redo. Alex visste att hon inte var 15. Hennes mamma (B) och Alex hade haft konversation om sex eftersom hennes mamma var orolig för att A och Alex skulle ha sex. Hennes mamma hade sagt att de inte fick ha sex innan A var 15 år

och att det var viktigt att även A ville det. Alex sa att det var OK och att inte heller han ville ha sex med A innan hon fyllde 15 år. Vid det första tillfället tog han undan, inte av, hennes kläder. De sa inget. Hon sa inget. Hon puttade undan honom. Han sa inget. Hon ville inte. De pratade inte om det efteråt. De pratade om det senare via sms. Hon minns inte när andra tillfället var men det var nära i tiden efter första gången. Det gick till på samma sätt denna gång. Det var inget annorlunda. Hon gjorde inget. Hon puttade undan honom även denna gång. Hon är osäker på om det hänt flera gånger. Det har inte hänt något annat sexuellt mellan dem. Det kändes väldigt jobbigt. Han har svikit henne eftersom han visste att hon inte ville men gjorde det ändå. Hon har mått dåligt. Han har gjort ungefär likadant fast med fingrar i stället. I hennes säng. De pussades och sedan förde han in fingrarna i hennes slida. De sa inget. Vid dessa tillfällen puttade hon inte bort honom. Hon var både med på det och inte. Hon lät honom göra det även om hon inte ville. Detta med fingrarna hände innan den 12 oktober och även efter. Det var fler än tio gånger. Det hände typ varje gång han sov hos henne. Hon tror själv att detta började i slutet av augusti men hon är inte helt säker. Hennes mamma pratade med Alex om sex innan A och Alex blev tillsammans. Hon tror inte att Alex kan ha missförstått. Hon har inte gjort något på honom typ tagit på hans penis. Sms-konversationen mellan henne och Alex handlar om allt möjligt. Det som åklagaren läst upp handlar om det som hänt. Det är inte fantasier. Hennes mamma sa till henne att testa sig för könssjukdomar. Alex hade sagt att han haft det. Hon har pratat med sin mamma och Alex om det, i början av deras relation. Hon har inte haft sex med någon annan. Hon har idag en ny relation, sedan tre månader. Hon sa inte direkt något till sin mamma om vad Alex gjort. Hon vet inte varför. Hennes mamma märkte att hon mådde dåligt plus att hon hört saker på lillebrors dagis. Någon hade sagt att det var OK att sätta på henne. Hennes mamma kollade hennes telefon och frågade henne och hon berättade då.

Hon och A hade en bra relation. Hon litade på A. Hon gillade honom fortfarande när han gjorde slut. Hon vill fortfarande träffa honom. Han missbrukade hennes förtroende. Hon kände sig sviken. Det var jobbigt och är det fortfarande. Alex

övernattade mycket hos dem. Han sov i hennes säng. Ingen tyckte det var konstigt. De låg mot varandra, ansikte mot ansikte. Hon låg på sidan och han tog undan hennes trosor. Hon vet inte om hon nämnt det med fingrarna tidigare. Om hon inte nämnt det till polisen vet hon inte varför. Det stämmer som hon berättat (s. 31 huvud-protokollet) att Alex rörde henne på ”bröst, rumpa och jah fittan”. Hon kände sig sviken efter detta. När Alex i sms den 15 oktober (s. 520 bilaga till protokoll) skriver ”Lovar att vi kommer att ha det snart älskling” syftar han på sex. Han menade att de skulle ha sex helt. Han hade inte haft hela sin penis inne. De hade inte haft sex fullt ut. Hon misstänkte inte att Alex hade andra under deras relation. Hennes mamma tyckte det var tråkigt att det tog slut. Hon känner inte Alex nya flickvän Julia så bra. Alex hade sagt att han inte hade tid att ha tjej. Hon var därför först arg på Julia, men det gick över. Hon har skickat de meddelanden som kan ses på s. 67 (i huvudprotokollet) till Julia. Hon var arg. Hon har hört flera gånger att Alex höll på med andra tjejer. Detta var i slutet av deras relation. Hon hörde då att Alex strulade med en annan tjej. Hon var inte intresserad av sex så att hon ville ha det innan hon fyllt 15. Med ”kåta åsna” i sms-konversationen (s. 519) menade hon att han var kåt. Vid de tillfällen han hade fingrar inne i hennes slida tog hon bort hans hand, men inte alla gånger. Hon uppfattade det redan vid tillfällena som han hade sin penis inne i henne, att hon blev våldtagen. Hon visste vad han gjorde. Hon visste inte att det räknades som våldtäkt, inte precis att det var brottsligt. Men hon visste att det var fel. Allt har verkligen hänt, allt de skrivit om i sms.

Alexander Liljedahl

Vad A berättat om deras relation stämmer. Det han skrivit i sms var bara skoj. Han har ingen aning om varför A berättar som hon gör. Efter det att det var slut mellan dem, skrev de lite men de träffades inte. De har ingen konflikt. Det har mer varit mellan honom och B, men inte i dag. Det varade någon dag, i oktober. Det han skrev i sms ”pulla” (s. 509) har aldrig hänt. Att han ”haft den inne lite” (s. 510) stämmer inte. Att han tagit på A:s rumpa stämmer (s. 513). Han har tagit på hennes

midja, mage och sådant, på sidan. Han har inte tagit på hennes slida eller på hennes bröst, inte någon gång. När han skrev att A blev ”skit våt” (s. 513) menade han att A blev det efter det att han tagit på de ställen han sagt. Han vet dock inte om hon blivit ”skit våt”. Han ville berätta för folk, genom sms-konversationen, att de haft sex, dvs. att låtsas att de haft sex. Han vet inte vad han tänkte. När han skrev ”när jag har haft den inne lite”, var det bara på skoj. Orsaken till att han i fyra polisförhör nekat till att han skickat sms:n till A, var att han skämdes för innehållet. Han kände inte till att han hade klamydia. Han fick veta det efter att han tagit test i häktet. Han var smittad en gång tidigare, när han var 15-16, men han var behandlad. Han tror att han var cirka 18 år när han kontrollerade sig senast. Han kan inte ha smittat A. Hon kan inte ha smittat honom. A tog det väldigt hårt när han gjorde slut. Han känner till hennes nya relation. Han har pratat med A och B om att han haft klamydia men att han blivit behandlad. Han och A skojade om sex även IRL (in real life). Han visste hur gammal A var och är. Redan innan han och A blev ihop hade han en dialog med B om att han inte ville ha sex med A innan hon fyllt 15 år. Han har inte pratat eller bestämt med A att de skulle ha sex. A hade sagt att hon inte ville innan hon fyllde 15 år.

Vittnet B (även målsäganden i åtalspunkten 2)

Hon är A:s mor. Det var hon som gjorde polisanmälan. Hon hade fått reda på att Alex hade haft sex med A mot hennes vilja. En kvinna på dagis hade hört rykten på stan om att A var en hora och att det var helt OK att gå och sätta på A. Efter det gick hon igenom A:s telefon, dvs. sms och Facebook-meddelanden. Hon såg att Alex skrivit något om att han tagit A:s oskuld och att han ville ha sex igen med A men att hon då inte fick putta bort honom. Hon blev så arg så att hon raderade denna konversation på Facebook. Hon vet inte när konversationen pågick. Hon bad A förklara. Hon ville veta vad som hänt och sa till A att hon skulle göra en polisanmälan oavsett. A sa att hon inte visste hur hon skulle förklara. A sa att Alex tagit hennes oskuld, fast kanske inte så. Han hade haft typ halva inne och A hade puttat bort honom. A sa att det hänt vid två tillfällen och att hon kanske inte sagt

nej. A hade skrivit att hon inte ville. Alex hade lovat att inte göra något mot hennes vilja. Det började i augusti. Hon hurrade inte för ålderskillnaden mellan A och Alex. Det var stor skillnad och hon pratade med dem om det. Alex skrev ett långt meddelande och bedyrade att han ändrat sitt liv och att han aldrig skulle göra något mot A:s vilja. Hon gjorde väldigt klart för Alex att A var 14 år och att sex inte var OK. Hon tror inte att A riktigt förstår vad som är sexuella kontakter. A mådde OK under förhållandet. Hon har vacklat lite. När det tog slut blev A väldigt ledsen och sårad. Efteråt har A inte mått bra; hon sover dåligt och har fått tabletter för att kunna sova. A känner mycket ångest och gråter ofta. A har problem med skolan och har svårt för att koppla av. Det var ofta konflikter med Alex men då gällde det att passa tider. Hon ville inte ha spring på kvällarna. Efter det tog slut hade hon en konflikt med Alex på Messenger. Detta var strax för polisanmälan. Hon hade inte någon konflikt med Alex vid tidpunkten för polisanmälan. Hon tror på A. A ljuger inte.

Under förhållandet blev A väldigt lättirriterad. Hon var ibland som en tickande bomb. A sa att hon inte visste varför. I slutet av september tror hon att någon hade hänt, något var inte riktigt OK med A. Hon frågade både A och Alex om något hänt. Alex hade ingen bostad när A och han inledde sin relation. När hon frågade A om Alex tagit hennes oskuld svarade A att hon inte visste. Det kan stämma att hon sagt till polisen: I A:s konversation med Alex hittade hon meddelanden från honom där det stod "Jag har typ tagit din oskuld, nästa gång får du inte putta bort mig". B frågade A om detta och fick svar att hon inte var av med oskulden (se s. 57n och 58ö). Det stämmer att hon i polisförhör sagt att A sagt att Alex haft "halva inne" (s. 58 1 st. 5 rad).

Veronica Gustafsson

Hon är socionom och jobbar på SDI-mottagningen dvs. med sexuellt överförbara sjukdomar, bl.a. rörande hur man smittas. Hon har utbildning och goda kunskaper på området. Klamydia sprids via kontakt, inte via toalett eller handduk. Det behöver

inte vara fråga om penetration utan om t.ex. en smittad person rör vid sitt könsorgan och sedan rör annan persons könsorgan, kan smittan spridas. Smittan kan även spridas via sexleksaker men bakterien dör i luften rätt snabbt. Det krävs direktkontakt. Den kan även smitta via munnen även om bakterien inte trivs så bra där. Det kan även finnas bakterier i rektum och i ögat. Smittorisken är 50-60 procent vid oskyddat samlag. Det krävs inget fullbordat samlag eller penetration utan det räcker med smeksex, via sekret. Om man sköter behandlingen blir man smittofri. Man kan dock smittas av bakterien hur många gånger som helst. Om det finns spermier i en kalsong och dessa är färska kan smitta ske om det gnids mot.

Tingsrättens överväganden under åtalspunkten 1

Rättsliga förutsättningar

Den som har samlag med ett barn under femton år eller som med ett sådant barn genomför en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag, döms för *våldtäkt mot barn* till fängelse i lägst två år och högst sex år (6 kap. 4 § 1 st. brottsbalken). Brottet kännetecknas av att gärningsmannen utan att använda våld eller hot och utan att tvinga barnet, har samlag eller med barnet genomför en annan sexuell handling som är jämförlig med samlag. Det är alltså tillräckligt att han haft samlag eller dylikt med ett barn under femton år.

Är ett brott som avses i 4 § första stycket (ovan redovisad bestämmelse) med hänsyn till omständigheterna vid brottet att anse som mindre allvarligt, döms för *sexuellt utnyttjande av barn* till fängelse högst fyra år (se 6 kap. 5 § samma lag). Minimilängden för fängelsestraff är fjorton dagar. Bestämmelsen i 6 kap. 5 § är avsedd att tillämpas restriktivt och när offret är strax under femton år och frivilligt har samlag med gärningsmannen. Av praxis följer att kravet på frivillighet närmast avser den situationen att samlaget e.d. varit ”helt frivilligt från målsägandens sida och att det präglats av ömsesidighet” (se NJA 2006 s. 79 I, jfr II i samma referat).

I 6 kap. 14 § brottsbalken finns en ansvarsfrihetsregel för fall där det är tydligt att gärningen inte inneburit något övergrepp. Av tingsrättens överväganden nedan om brottets straffvärde följer att bestämmelsen inte är tillämplig i målet.

Våldtäkt mot barn, liksom sexuellt utnyttjande av barn, är uppsåtligt brott. För ansvar krävs uppsåt beträffande alla objektiva brottsrekvisit utom ålder. I den delen räcker det att gärningsmannen hade skälig anledning att anta att barnet inte uppnått femton år. Eftersom samtycke från barnet i princip inte fritar från ansvar, saknar gärningsmannens felaktiga tro att samtycke faktiskt förelåg betydelse för uppsåtsbedömningen. När det gäller större barn kan frivillighet dock få betydelse, då gärningen kan komma att bedömas som mindre allvarligt brott enligt bestämmelsen i 6 kap. 5 § brottsbalken. I den mån frivillighet kan få betydelse, kan även en felaktig tro att samtycke förelåg, få betydelse i form av bristande uppsåt. (Se brottsbalks-kommentaren, Internetupplagan.)

Med *samlag* avses vaginala samlag. Det finns inget krav på att samlaget måste ha fullbordats så som det uppfattas i allmänt språkbruk. För att ett samlag ska anses föreligga är det tillräckligt att en mans och en kvinnas könsdelar kommit i beröring med varandra. Det krävs alltså inte att något inträngande skett eller att mannen fått utlösning.

Någon enkel definition av vad som är en *sexuell handling* finns inte.

Kännetecknande för en sexuell handling är att den typiskt sett syftar till att väcka eller tillfredsställa gärningsmannen egen eller offrets sexuella drift. En någorlunda varaktigt fysisk beröring, antingen av den andres könsorgan eller av den andres kropp med det egna könsorganet räknas som en sexuell handling. Begreppet sexuell handling avser emellertid även sådana handlingar som inte innefattar en varaktig fysisk beröring. En sexuell handling kan föreligga när offret tvingas att onanera på sig själv. Våldtäktsbrottet är begränsat till sådana sexuella handlingar som med

hänsyn till kränkningens allvar är *jämförliga med samlag*. Hit hör s.k. anala och orala samlag. Att föra in något, föremål eller fingrar, i anus eller vagina kan vara tillräckligt. (Se vidare i brottsbalkskommentaren.)

Inledande överväganden.

Det råder i målet ingen tvist om Alexander Liljedahl vetskap om A:s ålder. Han visste att hon var 14 år och gick i årskurs 8.

Alexander Liljedahl har invänt att han aldrig haft samlag eller andra sexuella aktiviteter med A och att allt prat om sex mellan dem i åberopad sms-konversation är fantasier, en lek mellan honom och A.

Utredningen visar att Alexander Liljedahl, då 19 år, och A blev ett par i augusti 2015. Redan före det hade B (A:s mor) samtal med Alexander Liljedahl och A om att det absolut inte fick förekomma några sexuella aktiviteter mellan Alexander Liljedahl och A, eftersom hon inte hade fyllt 15 år. Alexander Liljedahl hade enligt B bedyrat att han och A inte skulle ha sex. B har sedan relationen inletts låtit Alexander Liljedahl sova hos A, i hennes säng, under ett stort antal tillfällen. Enligt B saknade han bostad. Relationen mellan Alexander Liljedahl och A varade fram till i slutet av oktober.

A har lämnat en trovärdig berättelse. Att den är relativt torftig och innehåller få detaljer, behöver inte betyda att berättelsen inte avspeglar A:s bild av vad som hänt. Att uppgifterna om de sexuella aktiviteterna är relativt få kan även ha sin förklaring i att aktiviteterna inte varit särskilt omfattande.

Alexander Liljedahls berättelse är inte särskilt trovärdig och det gäller framförallt hans påstående om att innehållet i den mycket omfattande sms-trafiken mellan honom och A, varit rena fantasier. Det finns inget i meddelandena som talar för att det skulle vara fråga om en lek, utan innehållet i sig ger starkt stöd för att det

förekommit sexuella aktiviteter mellan honom och A. Hans invändning om att sms-konversationen är påhittad är enligt tingsrättens uppfattning motbevisad.

A:s berättelse har stöd i åberopad sms-trafik (vilken styrker att sexuella aktiviteter förekommit, något tingsrätten återkommer till) och av uppgifter som lämnats av A:s mor B. B har visserligen inte talat under ed (eftersom hon i målet även är målsägande) och med tanke på att hon är mor till A måste B:s uppgifter bedömas med stor försiktighet. B har dock lämnat trovärdiga uppgifter bl.a. om vad A berättat för henne, som ger stöd åt A:s uppgifter. Att det förekommit sexuella aktiviteter mellan Alexander Liljedahl och A, har stöd även i den omständigheten att A visat sig vara smittad med klamydia och att även Alexander Liljedahl bär på smittan. Det finns givetvis andra förklaringar än att han smittat A, men omständigheten att A är smittad talar för att vad hon berättat är sant. I målet har vittnesförhör hållits med Veronica Gustafsson som arbetar på en smittskyddsklinik och som berättat att klamydia sprids via fysisk kontakt och att det inte behöver vara fråga om penetration (se vidare hennes förhör). Genom den utredning som nu redovisats finner tingsrätten att målsägandens uppgifter har sådant stöd i utredningen att de kan bedömas som tillförlitliga. Tingsrättens prövning tar därför sin utgångspunkt i A:s berättelse och vad som i övrigt framgår i målet.

Har åklagaren styrkt samlag m.m.?

A har berättat att Alexander Liljedahl vid i vart fall två tillfällen haft sin penis en liten bit inne i hennes vagina. Hennes uppgifter har starkt stöd i åberopad sms-konversation och i förhöret med B.

Sms-konversationen visar att det mellan Alexander Liljedahl och A varit en hel del tal om sexuella aktiviteter. Konversationen har även betydelse i frågan om hur brottet ska rubriceras (se under nästa rubrik). Av sms-konversationen bör följande meddelanden redovisas (aktbilaga 27). (I vissa fall görs sammandragningar i dialogen.)

s. 509 f – Konversation den 12 oktober 2015

A: Asså omg Älskar att ligga på dig

Den tilltalade: Jag älskar när du ligger över mig me

Den tilltalade: haha är de ens skönt när jag pullar dig

A: Haha vrf pulla när man kan knulla

Den tilltalade: Aa m3n haha du vill ju inte

A: Vänta du de kommer. Lovar. Vill ha de med dig å ingen annan.

Den tilltalade: Haha när jag haft den inne lite så är de inte mycket jag satt in så du vet vill inte trycka in hela för få skulle du dö haha å skulle fan spräcka dig Babe

A: Haha ofan

Den tilltalade: Ja har ju fan 20 cm

A: Haha ah

Den tilltalade: Bär jag satt in den lite så har jag typ haft inne 6 cm haha. Vill ju inte att du får ont Babe.

s. 513 – Konversation den 13 oktober 2015

Den tilltalade: Älskar att ta på din rumpa å allt. Vill nulla haha.

A: Åhhhh älskar när du tar på min rumpa å allt

Den tilltalade: Är kåt.

A: Hah som vanligt då.

Den tilltalade: Haha men du är me rätt kåt när jag börjar ta på dig för du blir skit våt.

A: Åhhhh ja vill mysa med dig älskling. Älskar när du håller om mig å allt.

s. 517 – Konversation den 14 oktober 2015

Den tilltalade: Haha, vill du smacka på körv i din mutta

A: Haha störd du e

Den tilltalade: Haha ja i bland

s. 519 f – Konversation den 15 oktober 2015

A: Vill va med dig. Haha.

Den tilltalade: Ja Babe. Knulla.

A: Haha ja älskling. Mysa ikväll o inatt å allt

Den tilltalade: Ja de ska vi. Babe.

A: kåta åsna

Den tilltalade: Ja haha

A: Haha ah

Den tilltalade: Vill ju ha sex eller ah i stort sätt så har vi ju d3 men vill att du vill me, å att du väljer dig. Haha att de inte gör ont osv för dig. Ja babe du avslutar de ju bara i bland ju varför haha?

A: Haha men va? Lovar att vi kommer ha det snart älskling

Den tilltalade: Ja älskling. Är det skönt då. Är jag har den lite inne asså visst du vet inte hur de är än när man har sex på riktigt men du kommer älska de.

A: Haha ne. Vad bra då.

Den tilltalade: Bättre vi kanske har de mer när inte fin mamma är hemma med så hon inte gör haha. Det kommer bli skönt Babe.

A: Haha ah fan. Haha asså du får lova att ta de lugnt då.

Den tilltalade: Ja de är klart Babe haha

Av sms-konversationen kan man dra slutsatsen att det vid tidpunkten för meddelandena förekommit vissa sexuella aktiviteter mellan Alexander Liljedahl och A. Av förhöret med A och med B, framgår att A möjligen inte uppfattat deras aktiviteter som samlag, utan som något annat. Hennes eventuella insikter i frågan saknar betydelse.

Utifrån vad som redovisats ovan finner tingsrätten styrkt att Alexander Liljedahl vid två tillfällen haft i vart fall del av sin penis inne i A:s vagina. Detta utgör samlag. Tingsrätten finner utifrån samma utredning även styrkt att Alexander Liljedahl vid flera tillfällen berört A:s underliv med sina fingrar och att han även flera gånger haft finger eller fingrar inne i hennes vagina. Detta agerande utgör sådana sexuella handlingar som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförliga med samlag.

Uppsåt och hur brottet ska rubriceras

Alexander Liljedahl har haft samlag med A och med henne genomfört andra sexuella handlingar som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförliga med samlag, medveten om att A inte fyllt 15 år. Han har haft uppstå till samtliga objektiva brottsrekvisit. Han har därför i princip gjort sig skyldig till våldtäkt mot barn.

Ålderskillnaden mellan A och Alexander Liljedahl är för stor för att ålderskillnaden i sig ska kunna innebära att brottet bedöms som mindre allvarligt enligt 6 kap. 5 § brottsbalken.

Frågan är då om brottet är mindre allvarligt och i stället ska rubriceras som sexuellt utnyttjande av barn, på grund av att A frivilligt deltog och de sexuella aktiviteterna var ömsesidiga eller att A hade uppfattningen att så var fallet. Principiellt anses det att barn inte kan samtycka till sex men om barnet, som i detta fall, är nära gränsen 15 år, kan frivillighet och samtycke ha betydelse i frågan om brottets allvar (se bl.a. vad Högsta domstolen uttalat i NJA 2006 s. 79 I och II).

A var i september/oktober då samlagen ägde rum, 14 år och 6 eller 7 månader.

Det ska vara ställt utom rimligt tvivel att Alexander Liljedahl förstått att A inte var intresserad av de sexuella aktiviteterna. Det har här betydelse vad A sagt och hur hon agerat. Hon har om sitt agerande i sängen med Alexander Liljedahl uppgett att hon var passiv och varken sa eller gjorde något, förutom att hon puttade bort honom, varpå han slutade. A har lämnat mycket knapphändiga uppgifter om detta och syftet med putten. A har i sms-konversation med Alexander Liljedahl visat intresse för sexuella aktiviteter. Hon har inte, när de träffats, gett uttryck för någon annan uppfattning. Innehållet i sms-konversationen talar för att Alexander Liljedahl kan ha trott att A deltog frivilligt. I samma riktning talar den omständigheten att A uppgett att Alexander Liljedahl ofta sov i hennes säng och att han då ofta berörde

hennes vagina samt att hon då inte sa eller gjorde något. Det finns inget stöd i utredningen för att hon skulle ha varit negativ till dessa beröringar.

Med hänsyn till vad som nu sagts och till omständigheterna i övrigt får bedömningen av gärningen utgå från att Alexander Liljedahl uppfattat samlagen och de med samlag jämförliga handlingarna, som frivilliga från A:s sida. Med denna utgångspunkt och i betraktande av den korta tid som återstod innan A skulle fylla 15 år, bör gärningarna inte hänföras till våldtäkt mot barn utan betecknas som sexuellt utnyttjande av barn enligt 6 kap. 5 § brottsbalken.

Det är formellt sett fråga om ett flertal brott; två samlag och ett flertal andra tillfällen (okänt hur många) där det sexuella umgänget bestått i att han berört och haft sina fingrar inne i A:s vagina, vilket utgör en sexuell handling, som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag.

Skadestånd

A har genom brottsligheten allvarligt kränkts. Eftersom tingsrätten funnit att brottet inte bör rubriceras som våldtäkt mot barn, är kränkningen inte lika stor som den varit med den rubriceringen. Med beaktande dock av att det är fråga om flera brott finner tingsrätten att skälig ersättning för kränkning är 50 000 kr.

Begärd ersättning för sveda och värk är, utifrån de uppgifter som A lämnat om hur hon mått efteråt, skälig.

Åtalspunkten 2

Alexander Liljedahl har vitsordat att han skickat de aktuella meddelandena till B men uppgett att han inte haft brottslig avsikt, utan att de bara var ett uttryck för hans frustration över att eventuellt ha blivit polisanmäld för något han inte gjort. B har berättat att hon fick meddelandena från honom när det gått rykten om våldtäkter och att hon vid denna tidpunkt hade gjort polisanmälan samt att hon uppfattade honom

som undrande och hotfull även om hon först inte blev rädd men att hon sedan blev rädd för sina barns skull.

Meddelandena innehåller tre formuleringar som otvetydigt innehåller underförstådda hot om våld å person eller egendom. Hoten har uttalats antingen för att B gjort anmälan eller som ett försök att få henne att avstå från att göra det. Förfarandet utgör ett övergrepp i rättssak. Åtalet är styrkt och att bedöma som åklagaren gjort.

Straffvärde och påföljd

Vart och ett av de samlag som tingsrätten funnit utrett har ett straffvärde motsvarande fängelse i ett år. Enligt praxis ska viss reduktion ske eftersom det är fråga om flera brott; med beaktande av den s.k. aspirationsprincipen innebär detta att straffvärdet för den sammanlagda brottsligheten är omkring två års fängelse.

Alexander Liljedahl var vid tillfället 19 år. Detta innebär att straffvärdet ska sättas ned med en tredjedel. Detta medför ett straffvärde på ett år och fyra månader.

Det är fråga om s.k. artbrottslighet. Detta har ingen avgörande betydelse när straffvärdet är så högt som i det aktuella fallet, eftersom det då under alla förhållanden finns en mycket stark presumtion för att påföljden bestäms till fängelse. Det höga straffvärdet tillsammans med omständigheten att det är fråga om artbrott, medför även att det finns särskilda skäl att döma till fängelse, trots att den tilltalade inte fyllt 21 år.

Med anledning av ett rättsfall från Högsta domstolen nyligen (den 21 december 2015, mål B 3277-15) har tingsrätten övervägt om påföljden kan bestämmas till skyddstillsyn i kombination med s.k. 28:3-fängelse (fängelse i maximalt tre månader enligt 28 kap. 3 § brottsbalken). Högsta domstolen ansåg att den påföljds-kombinationen var lämplig för en 18-åring som bl.a. gjort sig skyldig till

våldtäkt och som av underrätterna dömts till ett års fängelse. Enligt tidigare praxis har kombinationen skyddstillsyn och fängelse kommit i fråga endast i situationer där det funnits ett mycket starka skäl för skyddstillsyn och där en skyddstillsyn i och för sig kunnat vara aktuell men där denna inte kunnat utgöra tillräcklig påföljd, utan fängelse var oundgängligen påkallat med hänsyn till brottslighetens straffvärde eller den tilltalades tidigare brottslighet (se 30 kap. 11 § brottsbalken). Högsta domstolen resonerar i det färskta rättsfallet något besynnerligt eftersom det i målet inte synes ha funnits något skäl för skyddstillsyn överhuvudtaget. Det är svårt att se hur rättsfallet kan passa in i påföljdssystemet. Brotten våldtäkt mot barn och sexuellt utnyttjande av barn, har båda mycket högt artvärde. I kombination med ett högt straffvärde, ska det normalt vara uteslutet med annan påföljd än fängelse. I förevarande fall, där straffmättningsvärdet motsvarar ett år fyra månader, är det enligt tingsrättens mening inte aktuellt med annan påföljd än fängelse.

Övriga frågor

Sekretessen bör bestå för de uppgifter genom vilka A direkt eller indirekt kan identifieras. Det finns inte tillräckliga skäl för att upprätthålla sekretessen i det läkarintyg som inhämtats beträffande den tilltalade.

Då den tilltalade döms för brott som har fängelse i straffskalan ska han betala en avgift till Brottsofferfonden.

Susanne Malmström och Uno Karlsson ska ersättas för arbete m.m. enligt respektive begäran, som är skälig, fränsett följande. För Susanne Malmströms del har korrigerings skett av felräkning, dels har en resa, som berättigar till ersättning för tidsspillan, upptagits även som arbete, dels överensstämmer angiven nedlagd summerad tid inte med arbetsredogörelsen (inklusive förhandlingstid). Dessa ersättningar ska, med beaktande dels av fängelsestraffets längd, dels den tilltalades ekonomiska situation, stanna på staten.

Hur man överklagar; se bilaga

Skrift med överklagande ska ställas till Göta hovrätt men ges in till tingsrätten senast den 13 april 2016.

På tingsrättens vägnar

Ulf Ljungdahl

I avgörandet har deltagit rådmannen Ulf Ljungdahl och nämnd. Rättens ledamöter är överens.

Avräkningsunderlag; se nästa sida.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19960112-1198	Datum för dom/beslut 2016-03-23
Efternamn Liljedahl	Förnamn ALEXANDER Kristian

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad**Frihetsberövandet hävt/uppört/avbrutet**

2016-01-25	2016-03-09
------------	------------

Särskild anteckning

- Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.